

ОГЛЯД СИСТЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПОПУЛЯРНИХ ВНЗ УКРАЇНИ

© Бекеш Ю.Р., Матієшин Л.М., Сєров Ю.О., 2013

У цій статті проаналізовано використання дистанційних форм навчання провідними ВНЗ України. Аналізуються основні елементи, переваги та недоліки дистанційної освіти. Охарактеризовано можливість доступу та відкритість сайтів віртуального навчання українських ВНЗ.

Ключові слова: системи дистанційного навчання, дистанційне навчання, дистанційна освіта, популярні ВНЗ України.

The article highlights the concept and application of dlearning in leading universities of Ukraine. The main elements, advantages and shortcomings of dlearning in Ukraine are analysed. The possibilities of access and openness of virtual education sites of the most popular Ukrainian universities are characterized.

Key words: dlearning systems, dlearning, distance education, popular universities in Ukraine.

Вступ. Метою цієї роботи є огляд існуючих систем дистанційного навчання популярних ВНЗ України. Основне завдання полягає у визначенні можливостей, методів і технологій, що використовуються у дистанційній освіті.

Дистанційне навчання – це технологія, що ґрунтується на принципах відкритого навчання, широко використовує комп'ютерні навчальні програми різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для доставки навчального матеріалу та спілкування [1]. Основу освітнього процесу при дистанційному навчанні складає цілеспрямована і контрольована інтенсивна самостійна робота слухача, котрий може навчатися в зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом, маючи при собі комплект спеціальних засобів навчання і погоджену можливість контакту з викладачем [2].

Основна частина. У цій статті ми розглянули десять популярних вузів України (Національний університет «Львівська політехніка», Львівська комерційна академія, Київський університет імені Бориса Грінченка,

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут», Запорізький державний технічний університет, Сумський державний університет, Донецький національний технічний університет, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Одеський національний політехнічний університет, Херсонський державний університет) за такими критеріями (Табл.1):

- можливість гостьового доступу;
- платформа дистанційного навчання;
- відкритість дистанційних курсів;
- наявність блогів або форумів;
- можливість проведення вебінарів.

Сьогодні використання інформаційних технологій в навчальному процесі є загальноприйнятим та поширеним явищем. У Національному університеті «Львівська політехніка» ефективно працює інформаційна система «Віртуальне навчальне середовище Львівської політехніки». Для того, щоб користуватись цією віртуальною системою потрібно зареєструватись та отримати власний логін і пароль, тобто навчальні курси є доступними лише для студентів цього вузу, а також немає можливості скористатись гостьовим доступом. Платформою цього дистанційного навчання є система Moodle. На сайті проводяться вебінари, а також ведеться форум [3].

Запорізький державний технічний університет має сайт дистанційного навчання студентів. Для відвідувачів, які ще не зареєстровані у системі дистанційного навчання, є можливість спілкуватись та обмінюватись інформацією за допомогою гостьового доступу до системи. У головному меню сайту знаходиться форум, на якому обговорюються найважливіші питання у сфері навчання та дозвілля. Є можливість вести особистий блог та переглядати блоги учасників системи. Деякі дистанційні курси є відкритими не лише для студентів цього університету, але й для усіх бажаючих. Вебінари не проводяться. Платформою дистанційного навчання є Moodle [4].

На офіційному сайті Львівської комерційної академії є доступ до веб-центру «Віртак». Дистанційні курси у цьому віртуальному середовищі є закритими, немає можливості гостьового доступу. На сайті ведеться форум. Вебінари не проводяться. Платформою дистанційного навчання є Moodle [5].

Сумський державний університет має відкритий доступ до дистанційних курсів, але немає можливості гостьового доступу. Також на сайті відсутні блоги або форуми, але проводяться навчальні вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [6].

Київський університет імені Бориса Грінченка має сайт дистанційного навчання, на якому є можливість гостьового доступу. Дистанційні курси є відкритими лише для зареєстрованих осіб. На сайті не ведуться блоги або форуми, але проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [7].

Сайт дистанційної освіти в Київському політехнічному інституті має гостьовий доступ, хоча не всі курси є відкритими за такого доступу. На цьому сайті ведеться блог та проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [8].

Донецький національний технічний університет має гостьовий доступ на сайті дистанційної освіти. Дистанційні курси є відкритими, проте немає форумів та блогів, а також не проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [9].

На сайті дистанційного навчання у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна можливий гостьовий доступ до матеріалів, але деякі курси є закритими і за такого доступу. Форуми або блоги не ведуться, але проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [10].

Одеський національний політехнічний університет має сайт дистанційної освіти, на якому можливий гостьовий доступ, а дистанційні курси є відкритими. На сайті ведеться блог, але не проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [11].

Таблиця 1

Оцінювання сайтів дистанційного навчання

Параметри	ВНЗ України									
	НУ «ЛП»	Львівська комерційна академія	Київський університет імені Бориса Грінченка	НТУУ «КПІ»	Запорізький державний технічний університет	Сумський державний університет	Донецький національний технічний університет	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна	Одеський національний політехнічний університет	Херсонський державний університет
Гостьовий доступ	-	-	+	+	+	-	+	+	+	-

Платформа дистанційного навчання Moodle	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Відкритість дистанційних курсів	-	-	-	-	+	+	+	-	+	-
Наявність блогів, форумів	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+
Проведення вебінарів	+	-	+	+	-	+	-	+	-	-

На сайті дистанційного навчання Херсонського державного університету немає гостьового доступу, але дистанційні курси є відкритими. На сайті ведеться форум, але не проводяться вебінари. Платформою дистанційного навчання є Moodle [12].

Висновки. Описані сайти дистанційного навчання базуються на системі Moodle. Ця система використовується для організації традиційних дистанційних курсів. Moodle має продуману систему безпеки, а функції адміністратора дозволяють налаштовувати зовнішній вигляд системи та її функціональність. Система підтримує показ будь-якого електронного формату документів, що є корисним при створенні курсів. Для організації взаємодії між учасниками навчального процесу існують чати та форуми з можливістю використання графічної інформації, а також є інструменти проведення онлайн-класів та надсилання відгуків студентам [13].

Отже, основна мета дистанційного навчання – можливість вчитися всім бажаючим, у кого є прагнення одержати професійні знання та навички. На

сьогоднішній день не всі ВНЗ України надають таку можливість, але деякі з них, зокрема охарактеризовані в цій статті, мають сайти дистанційного навчання, що пропонують широкий вибір дисциплін, які можна вивчати самостійно. Система дистанційного навчання, яку надають охарактеризовані сайти ВНЗ України, є зрозумілою, багатофункціональною та простою у використанні, але потребує розширення та вдосконалення.

Література

1. Десятов Т.М. Дистанційне навчання в системі неперервної професійної освіти / Т.М. Десятов // Педагогіка і психологія. – 2003. – № 1. – С. 75-80.
2. Крижанівська Н. Л. Освітні інноваційні технології / Н. Л. Крижанівська. – К., 2010.
3. Віртуальне навчальне середовище Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://vns.lp.edu.ua/>
4. Система дистанційного навчання Запорізькому державному технічному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dl.zntu.edu.ua/>
5. Центр дистанційного навчання Львівської комерційної академії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://virt.lac.lviv.ua/>
6. Дистанційне навчання в Сумському державному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dl.sumdu.edu.ua/>
7. Електронне навчання Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://e-learning.kubg.edu.ua/>
8. Дистанційна освіта в НТУУ «КПІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://moodle.kpi.ua/>
9. Центр дистанційного навчання Донецького національного технічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dist.donntu.edu.ua/>
10. Центр електронного навчання Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dist.karazin.ua/>
11. Електронні курси Одеського національного політехнічного університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dl.opu.ua/?lang=uk>
12. Дистанційне навчання у Херсонському державному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://dls.ksu.kherson.ua/dls/Default.aspx?l=1>
13. Болюбаш Н.М. Створення тестів для інформаційно-освітньої системи на базі електронної платформи Moodle: Навчальний посібник / Н.М. Болюбаш; під ред. О.П. Мещанінова. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 68 с.